

Øksnesavisa

Boks 118

8439 Myre

Sivilombudsmannen

Postboks 3

Sentrum

0101 Oslo

Vedrørende eiermøter i selskapet Myre havneutvikling

Saken gjelder selskapet Myre Havneutvikling. Selskapet er 100 % eid av Øksnes kommune. Formannskapet i Øksnes er oppnevnt som generalforsamling.

Tidligere ble både generalforsamlinger og eiermøter avholdt bak lukkede dører. Kommunestyrerepresentanter ble til og med nektet adgang til selskapets generalforsamling.

Under dagens politiske ledelse, forsikrer ordføreren at det gjennomføres åpne generalforsamlinger, men eiermøtene er så langt vi kjenner til fortsatt lukket.

Det er uholdbart at selskapets åpenhetspraksis skal være avhengig av hvem som er ordfører, vi ber derfor om en prinsipiell avklaring for begge deler.

1. Generalforsamlingene.

Det kan ikke være noen tvil om at det er riktig å gjennomføre disse i tråd med møteoffentlighetsprinsippet. Ettersom formannskapet utgjør generalforsamlingen, utøves eierskap på vegne av kommunen. Dette er saksbehandling for kommunen, og faller direkte inn under møteoffentlighetsprinsippet i kommuneloven.

2. Eiermøtene

Samfunnet og mediene vet aldri når eiermøter finner sted. Vi får kun høre om det i ettertid, og det skrives verken sakliste eller protokoll. Ordføreren presiserer også overfor vararepresentanter som deltar på eiermøtene at møtene er lukket og at ingenting må refereres.

Konkret ble det gjennomført et møte i selskapet med temaet "Veien videre". Bakgrunnen for møtet var at styret hadde bedt om signaler om veien videre. Dette, sammen med behandlingen av spørsmålet om ett av medlemmene var inhabilt, var hovedsaker på møtet.

Kommunens forsvar er at det ikke fattes formelle vedtak i møtene, og at det er Myre Havneutvikling som innkaller til møtet. Videre vises det til at de kun lukker den strategiske delen av møtet – nemlig samtaler med tredje part. Både kommunen og styret hevder at møtene styres av aksjeloven.

Vi mener det strider mot kommunelovens § 31 å lukke eiermøtene generelt, og det konkrete eiermøtet spesielt. Vi ber om at Sivilombudsmannen tar stilling til begge deler.

Som begrunnelse for vårt syn viser vi til følgende:

Kommuneloven sier at alle møter i folkevalgte organ som utgangspunkt er åpne. Vi mener eiermøtene faller inn under kommunelovens definisjon av hva som er et "folkevalgt organ".

Vi viser i denne forbindelse til følgende fra Sivilombudsmannens uttalelse i sak 2008/377, som fastslår at de formelle prosedyrene, som hvem som innkaller og om det utarbeides sakliste, er irrelevant for denne vurderingen:

"Det er reglane i kommuneloven §§ 29 flg. som avgjer om det er tale om eit møte i folkevalt organ. Den nærmare vurderinga av om det er eit møte i lova si meining må vere konkret og vil rette seg etter fleire moment, til dømes kven som var til stades og kva for saker som vart behandla. Det er ikkje avgjerande, slik kommunen har meint, at dei formelle reglane i kommuneloven for innkalling m.m. er fylgd. Det avgjerande er om det reelt sett er tale om eit møte i folkevalt organ(...). Men slike praktiske ordningar kan ikkje føre med seg at reglane i kommuneloven om kva som er eit møte i folkevalt organ og kva reglar som gjeld for behandlinga av saker i folkevalt organ, ikkje skal gjelde. Prinsipielt kan det heller ikkje vere noko rettsleg hinder for at eit møte blant medlemene i formannskapet både kan vere eit møte i folkevalt organ og ei gyldig generalforsamling etter reglane i aksjeloven."

I den samme uttalelsen fastslås det at det avgjørende må være om man i møtet utøver myndighet på vegne av kommunen:

*"Stranda kommune har meint at møtet 15. januar 2008 ikkje var eit møte i folkevalt organ, fordi det var ei generalforsamling i Asvo Produkt AS. Eg kan ikkje sjå at kommunen si meining kan vere rett. Avgjerda om at kommunen på generalforsamlinga skal stemme for at styret må gå av, **er ei avgjerd som gjeld kommunen si utøving av aksjonærrettane** (vår utheving). Utøvinga av eigarkompetanse i aksjeselskap er som nemnt ei kommunal oppgåve. Vedtaket vart vidare gjort på grunnlag av ein kommunalrettsleg delegasjon frå kommunestyret, og med samtlege medlemmer av formannskapet til stades. Slik eg ser det, var det aktuelle møtet 15. januar 2008 rettsleg sett eit møte i folkevalt organ og då gjaldt reglane i kommuneloven. Om heile eller deler av møtet samstundes var ei generalforsamling etter reglane i aksjeloven, og om vedtaket om at styret skulle gå av var gyldig i medhald av desse reglane, er i denne samanheng ikkje av betydning."*

Det kan ikke være noen tvil om at de aktuelle eiermøtene er utøving av kommunens aksjonærrettigheter i selskapet. Som Sivilombudsmannen da tidligere har fastslått, er dette utøving av en kommunal oppgave, og møteoffentlighetsprinsippet får anvendelse.

At man egentlig driver myndighetsutøvelse i de aktuelle selskapene, støttes av at flere av representantene som deltar i eiermøtene, mener møtene burde vært åpne. Vi viser i denne forbindelse til vedlagte artikler og uttalelser fra hhv. ØTL-leder Jørn Martinussen og Hans Kristian Hansen (Frp), som begge har deltatt på noen av de aktuelle eiermøtene.

At det ikke fattes formelle vedtak i møtene kan ikke ha betydning. Formålet bak reglene om møteoffentlighet er innsyn i beslutningsgrunnlaget og diskusjonene som ligger til grunn for et vedtak. Ettersom kommunen selv har opplyst at det kun er de "strategiske" delene av møtet som lukkes, kan det ikke være noen tvil om at dette er saksbehandling som har betydning for eierutøvelsen.

Vi vil avslutningsvis understreke at Myre Havneutvikling er et viktig selskap i vår kommune og deres virksomhet har stor betydning for befolkningen i Øksnes. Gjennom sitt eierskap disponerer kommunen en betydelig del av fellesskapets midler gjennom dette selskapet. Samfunnet har derfor en helt legitim interesse i å få vite både hvem det diskuteres med og hva det diskuteres om i forbindelse med kommunens disponering av eierinteresser i selskapet.

På bakgrunn av dette ber vi Sivilombudsmannen vurdere om eiermøtene er i strid med kommunelovens bestemmelser om møteoffentlighet.

Med vennlig hilsen

Hjalmar Martinussen

Redaktør